

DATOS IDENTIFICATIVOS

Tributación

Materia	Tributación			
Código	V03G100V01907			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	González Martínez, José Manuel			
Profesorado	González Martínez, José Manuel			
Correo-e	xmgzlez@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	Tributación é unha materia optativa que se imparte no primeiro cuadrimestre do cuarto curso do Grado de Economía. Consta dun total de 6 créditos ECTS, que se corresponden con 150 horas de traballo do alumno, das cales 60 son actividades presenciais, mentres que o resto serán actividades non presenciais			

Competencias de titulación

Código

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Adquirir coñecementos básicos para entender o papel que desempeña a fiscalidade no funcionamento da economía	
Entender os efectos dos mecanismos tributarios sobre os resultados empresariais	
Desenvolver habilidades de procura, uso e comprensión da normativa tributaria vixente e obtención de información estadística relacionada coa fiscalidade	
Avaliar efectos e consecuencias na aplicación da secuencia de mecanismos tributarios e posibles alternativas	
Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias tributarias derivadas da toma de decisións dos axentes económicos.	
Fomentar o valor ético e cívico da solidariedade a través da tributación	
Fomento da capacidade de traballar en equipo buscando aportar as mellores solucións tributarias e conciliar esas solucións tributarias con outros departamentos da empresa ou con outras decisións persoais.	
Xustificar e defender as decisións adoptadas en materia de tributación mediante estudos de caso	
Capacidade de xerar reflexións respecto configuración tributaria e os seus cambios, valorando a equidade, eficiencia e simplicidade.	

Contidos

Tema	
Parte I: Introducción ó Sistema Fiscal	Os obxetivos básicos. A organización da materia, o método de traballo e a súa avaliación.
Tema 1: Obxetivos e metodoloxía da materia.	
Tema 2: Caracterización do sistema fiscal español e bases para a fiscalidade empresarial e persoal	O papel dos impostos na realidade económica. Composición do Sistema Fiscal. A fiscalidade como variable de decisión.
Parte II: O imposto sobre a Renda das Persoas Físicas.	Elementos básicos do Imposto: contribuínte e unidade familiar, rendas suxeitas e exentas, período impositivo
Tema 3: Introducción ó IRPF	
Tema 4: Renditas das Persoas Físicas	Renditas do Traballo e do Capital, Ganancias e Perdas Patrimoniais. Notas para o asesoramento fiscal

Tema 5 : Renda de Empresarios e Profesionais	Elección do réximen de estimación da renda. Determinación da renda en Estimación Directa e Estimación Obxetiva. Notas para o asesoramento fiscal. Pagos Fraccionados.
Tema 6: Liquidación do IRPF	Integración e compensación das rendas, mínimo persoal e familiar, determinación da cuota íntegra, deducións. Notas para a planificación fiscal e proceso liquidatorio.
Parte III: O imposto sobre sociedades. Tema 7: Introducción o imposto de Sociedades	Elementos básicos do imposto: Contribuintes, Resultado Contable e Base Imponible. Periodo impositivo, imputación temporal de ingresos e gastos
Tema 8: Operacións determinantes da base imponible	Gastos non deducibles. Amortizacións do Inmovilizado. Arrendamento Financeiro. Deterioro de Valor e Transmisións Patrimoniais. Notas para o asesoramento fiscal.
Tema 9: Liquidación do IS	Deducións, pagos a conta e proceso liquidatorio. Notas para a planificación fiscal

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	1	0	1
Sesión maxistral	20	0	20
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	20	20
Prácticas autónomas a través de TIC	0	15	15
Prácticas en aulas de informática	5	0	5
Estudo de casos/análises de situacións	25	45	70
Probas de tipo test	0	10	10
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	5	0	5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Sesión inicial na que o docente presentará o contido e obxectivos da materia así como a metodoloxía de traballo e os sistemas de control e avaliación.
Sesión maxistral	En cada sesión, o docente presentará as cuestións máis relevantes de cada tema. Formulará a metodoloxía a seguir para interpretar as consecuencias e os efectos económicos da norma tributaria e resaltará a súa aplicación práctica
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Despois de cada sesión maxistral o/a alumno/a deberá profundizar de xeito autónomo nas cuestións plantexadas consultando as referencias bibliográficas, accedendo as fontes de información e a páxina web da Axencia Tributaria. Tamén se lles facilitará exercicios resoltos para axudar a situar o enfoque práctico de cada tema.
Prácticas autónomas a través de TIC	Cada semana, despois da sesión maxistral, abrirase un prazo para responder a un formulario práctico dixital (de resposta curta ou test) na plataforma Faitic. Trátanse de actividades non presenciais que posibiliten o seguimento e avaliación do/a alumno/a e o seu proceso de aprendizaxe.
Prácticas en aulas de informática	As sesións prácticas en aula de informática faranse de xeito individualizado e consistirán na resolución dun caso práctico empregando as aplicacións informáticas e programas de axuda que facilita a Axencia Tributaria. Para o seu desenvolvemento os alumnos disporán previamente do enunciado na Plataforma Faitic.
Estudo de casos/análises de situacións	En cada sesión proporánse casos a estudar en grupos reducidos (máximo 3 alumnos) conformados ó inicio de curso. Cada grupo deberá comentar, resolver e defender os casos plantexados. Os alumnos disporán previamente dos enunciados dos casos a través Faitic e deberán elaborar unha primeira proposta de solución xustificada que deberá ser entregada a través de Faitic antes do desenvolvemento da sesión presencial.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Durante as prácticas preténdese orientar, supervisar, atender e resolver as dúbidas do alumno no seu proceso de desenvolvemento de competencias. Ademais establecerase un horario para tutorías individuais.
Prácticas en aulas de informática	Durante as prácticas preténdese orientar, supervisar, atender e resolver as dúbidas do alumno no seu proceso de desenvolvemento de competencias. Ademais establecerase un horario para tutorías individuais.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Estudo de casos/análises de situacións	A entrega previa das propostas de solución dos estudos de caso NON terá puntuación propia pero será necesario ter entregado alomenos 6 propostas de solución para obter puntuación nas probas tipo test.	0
Probas de tipo test	Avaliarase e puntuarase a realización dos cuestionarios propostos o remate de cada tema. Este apartado de traballo persoal puntuarase cun máximo de 3 puntos. Para obter puntuación nestas probas tipo test será necesario que ó grupo o que pertence cada alumno teña entregado alomenos 6 propostas de solución dos estudos de casos prácticos.	30
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	O remate das Partes II (IRPF) e da parte III (Sociedades) do programa da materia, en dúas sesións presencias, o alumno/a resolverá de xeito individualizado sendos estudos de caso no que se avaliará o nivel de coñecemento acadado ata ese momento. A proba de IRPF valerá 4 puntos e a de Sociedades 3 puntos	70
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Rematada a docencia presencial, aqueles alumnos que non teñan superada a materia por avaliación continua deberán realizar unha proba escrita que consistirá na resolución de casos prácticos de liquidación do IRPF e do IS.	0
Esta proba final avaliarase cunha puntuación máxima de 10 puntos		

Outros comentarios sobre a Avaliación

Nesta asignatura realízase unha avaliación continua do traballo realizado polos alumnos. Para

superar a asignatura con este formato é necesario obter alomenos 5 puntos

na suma das probas de avaliación continua propostas (probas tipo test e probas de casos prácticos).

A falta de entrega sistemática dos exercicios e a non presentación a calquera das probas suporá que o alumno deixe de ser avaliado en avaliación continua. Tamén deixará de ser avaliado neste formato si non acadada alomenos un 25% da nota en xogo en cada unha das probas.

Aqueles alumnos que non teñan superada a materia en avaliación continua terán a opción de presentarse a un examen final. Este examen valerá o 100% da nota e a calificación obtida substituirá as notas da avaliación continua.

En caso de non presentarse, a nota será a obtida na avaliación continua

Bibliografía. Fontes de información

Agencia Tributaria, **Manuales Prácticos IRPF e IS**, Edición Actualizada,

Gabinete Jurídico CEF, **Impuesto sobre Sociedades. Casos Prácticos**, Edición Actualizada,

Gabinete Jurídico CEF, **Impuesto sobre la renta de las personas físicas. Comentarios y casos prácticos**, Edición Actualizada,

Moreno, M.C. y Paredes R., **Fiscalidad individual y Empresarial**, Edición Actualizada,

Grupo Docencia Fiscalidad Aplicada UVIGO, **Esquemas Básicos y Supuestos Prácticos**, Edición Actualizada,

BOE, **Selección de legislación de IRPF e IS**, Edición Actualizada,

BIBLIOGRAFIA BASICA:

Selección de Lexislación de IRPF e Imposto de sociedades.

Esquemas básicos e supostos prácticos. Material entregado na Plataforma Thema

Agencia Tributaria. Manual Práctico Sociedades. Edición actualizada.

Gabinete Jurídico del Centro de Estudios Financieros: *Impuesto sobre Sociedades. Casos Prácticos*. Madrid: Editorial CEF. Edición actualizada.

Moreno Moreno, Mª Carmen y Paredes Gómez, Raquel : *Fiscalidad Individual y Empresarial. Ejercicios Resueltos*. Madrid: Editorial Cívitas. (edición mais actualizada)

Recomendacións